

GŁOS ROBOTNICZY

ORGAN KW I KŁ POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 193 — ROK VII

ŁÓDŹ, WTOREK, 17 LIPCA 1951 ROKU

CENA 10 GR

Z SIEWU POKOJU

OBFITE PLONY

WARSZAWA (PAP). — Sprzęt żyta przebiega bardzo sprawnie. Dzięki sprzyjającej pogodzie zbiwa rozpoczęły się i w województwach północnych, m. in. w woj. olsztyńskim, gdzie do zbiorów żyta pierwsze przystąpiły Państwowe Gospodarstwa Rolne.

Ciężkie, pełne kłosa żyta zżętego w pow. radzyńskim WOJ. WARSZAWSKIEGO zapowiadają obfite plony. W powiecie tym chłop sprzątnął ok. 80 proc. żyta.

W WOJ. LUBELSKIM przodują w siewie i sprawnym dokonywaniu sprzętu żyta chłopów powiaty: kraśnicki i puławski. Chłopi gromady Zaklików w pow. kraśnickim zakończyli całkowicie zbiory żyta.

Wiele gospodarstw państwowych, które najwcześniej przystąpiły do zbiorów żyta, już je kończą. W PGR-ach WOJ. ZIELONOGÓRSKIEGO przy zbiorach pomagają członkowie rodzin robotników rolnych i pracownicy administracji.

Święto Odrodzenia

— dniem przeglądu historycznych zwycięstw

WARSZAWA (PAP). — Już tylko 5 dni dzieli nas od Święta Odrodzenia Polski, VII rocznicy powstania państwa ludowego.

Na uroczystych akademiach, dokona ludność miast i wsi podsumowania historycznych zwycięstw, osiągniętych pod kierownictwem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Realizując zobowiązania w Czyn-

Na budowlach socjalizmu

Szczecin — jednym z najnowocześniejszych portów węglowych w Europie

SZCZECIN (PAP). — W porcie szczecińskim przeprowadzane są obecnie ogromne inwestycje, których realizacja spowoduje poważne usprawnienie techniki przeładunku i uczyni ze Szczecina jeden z najnowocześniejszych portów węglowych w Europie.

W tym samym miejscu, gdzie 3 lata temu rosy na torowiskach wysokie wilkiny, dzisiaj znajduje się nowoczesny basen górniczy. Na nabrzeżu bytomskim widnieją zdaleka 2 stalowe wieże nowoczesnych wywrotnic, wyposażonych w odpo-

Z całego kraju napływają zwycięskie meldunki

ROBOTNICZY I CHŁOPI

powitają 22 Lipca nowymi osiągnięciami produkcyjnymi
Włóknarze łódzcy przekraczają podjęte zobowiązania

WARSZAWA (PAP). Im bliższy jest dzień Święta Odrodzenia, tym wspanialsze są osiągnięcia najszybszych mas pracujących miast i wsi Polski, walczących o wykonanie Czynu Lipcowego.

PRZEKRACZAJĄ SWE ZOBOWIĄZANIA

Wiele załóg budujących olbrzymie obiekty Planu 6-letniego donosi o pomyślnej realizacji zobowiązań produkcyjnych. M. in. załoga budująca się w Brzegu Dolnym potężnych zakładów przemysłu chemicznego „Rokita”, zameldowała o wielkim sukcesie: robotnicy tej budowy wykonali zobowiązanie lipcowe na 5 dni przed terminem a wartość ponadplanowej produkcji przekracza już 724 tys. zł.

SETKI TYSIĘCY ZŁOTYCH OŚCZĘDNOŚCI

Robotnicy zakładów reperatury portu gdyńskiego w ramach realizacji zobowiązań, opracowali i zastosowali przy taśmowcu węglowym specjalny przyrząd, który zmniejsza ilość węgla rozsypanyego się przy przeładunku w 98 proc.

Stoczniowcy w Pleniewie pod Gdańskiem skrócili o miesiąc remont dwóch jednostek pływających, oszczędzając w ten sposób ponad 61 tys. zł.

SUKCESY WŁÓKNIARZY DOLNOŚLĄSKICH

O wspaniałych sukcesach donoszą włóknarze dolnośląscy. Wykonali oni już w Cynie Lipcowym produkcję wartości przeszło 700 tys. zł. Wielu robotników podniosło wydajność pracy o 10 do 25 proc.

CHEŁPI PRZYSPIESZAJĄ PRACĘ ŻNIWNE I OMŁOTOWE

W dalszym ciągu mało i średniorolni chłopi, robotnicy rolni i członkowie spółdzielni produkcyjnych realizują z zapałem zobowiązania lipcowe. Na Wybrzeżu chłopi gromady Luzino w pow. Wejherowo skrócili o 7 dni akcję żniwną. Gromada Zielin w pow. kościańskim postanowiła ukończyć żniwa na 5 dni przed terminem.

ZPB IM. KUNICKIEGO

105 robotników przedzałni średnioprzedniej, którzy zobowiązali się podnieść wykonanie swej bazy, oddał dodatkowo 1.495 kg przędzy w pierwszej dekadzie lipca.

W tkalni „A” 32 tkaczy, którzy dotychczas nie wykonywali baz, podniosło swą produkcję przeciętnie o 13 proc., dając dodatkowo w pierwszej dekadzie lipca 1.400 m tkaniny.

ZPW IM. BARLICKIEGO

Żałoga sortowni ZPW im. Barlickiego wykonała już swe zobowiązanie lipcowe. Słusz Józef Wal-

Rząd Attlee nie honoruje zobowiązań międzynarodowych

Brutalne pogwałcenie polsko-brytyjskiej umowy handlowej

Komunikat Polskiej Agencji Prasowej

WARSZAWA (PAP). — W roku 1948 Polskie Towarzystwo Importu Maszyn i Narzędzi „Polimex” Sp. z o. o. zawarło ze stołeczną brytyjską Bertram and Sons umowę na budowę dwóch statków do przewożenia produktów naftowych dla Polskiej Marynarki Handlowej. Statki te zostały niedawno spuszczone na wodę, przy czym uroczyste nadanie im nazwy „Tatry” i „Beskidy”.

Statki „Tatry”, którego ostateczne wykonanie odwołano przez miesiąc, jak również i przeprowadzenie prób, był w dniu 14 bm. całkowicie gotowy do drogi. Żałoga polska wraz z kapitanem zamieszkała na statku. W dniu 17 bm. statek „Tatry” miał podnieść po raz pierwszy polską banderę i popłynąć do Gdyni.

W dniu 14 bm. ambasador RP w Londynie, Jerzy Michałowski, został nagle zaproszony do brytyjskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, gdzie mu zakomunikowano, że oba polskie statki, zarówno już gotowy do drogi „Tatry”, jak i bliski wykonczenia „Beskidy”, podlegają natychmiastowej rekwizycji przez rząd brytyjski na podstawie ustawy o obronie państwa.

Równocześnie na statek „Tatry” wkroczył brytyjski kapitan, który, legitymując się rozkazem admirała, wydanym mu już szereg dni wcześniej, nakazał polskiej załodze niezwłoczne opuszczenie statku. Ambasador RP w Londynie złożył ostry protest przeciwko temu brutalnemu pogwałceniu polsko-brytyjskiej umowy handlowej i przeciwko łamaniu przyjętych przez rząd brytyjski zobowiązań.

Zespół im. Aleksandrowa przybył do Polski

ZEBRZYDOWICE (PAP). — Na zaproszenie Komitetu Współpracy Kulturalnej z Zagranicą przybył w dniu 16 bm. do Polski znakomity zespół pieśni i tańca Armii Radzieckiej im. Aleksandrowa, odznaczony Orderem Czerwonego Sztandaru.

czek wykonał swe zobowiązanie, reperując dwie maszyny do zycia towaru. Elektromonter ob. Kazimierz Lechowski zakończył przed terminem zakładanie wyłaczników farbiarni. Stolarz Jan Kopka wykonał z zaoszczędzonego drzewa 100 biaków dla tkalni.

ZPD IM. BUCZKA

Krojącymi z ZPD im. Buczka, ob. Weronika Bojewska wykroiła ponad plan 100 par rękawiczek. Podobnie ob. Helena Kąkowska wy-

(Dalszy ciąg na str. 2-giej)

Nowy, wspaniały sukces gospodarki radzieckiej

Komunikat Państwowej Komisji Planowania i Urzędu Statystycznego Federacji Rosyjskiej

MOSKWA (PAP). — Prasa radziecka opublikowała komunikat Państwowej Komisji Planowania i Urzędu Statystycznego RFSRR o wynikach wykonania czwartego (pierwszego powojennego) planu 5-letniego Federacji Rosyjskiej (1946 — 1950).

Komunikat stwierdza m. in., że 5-letni plan odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej został pomyślnie wykonany, a najważniejsze zadania planu zostały znacznie przekroczone. Ustalony przez plan 5-letni na r. 1950 poziom produkcji przemysłowej osiągnięty został przedterminowo — w czwartym kwartale 1949 r. Przemysł Uralski, Syberyj i Połozka produkował w r. 1950 o 2,8 raza więcej niż przed wojną. W rejonach, które ucierpiały w wyniku

Dzisiaj, tak samo jak w roku 1936, słowa chorążego pokroju i niezawisłości narodów, ukochanego towarzysza Stalina, że sprawa Hiszpanii jest nie tylko sprawą Hiszpanów, lecz sprawą całej przodującej i postępowej ludzkości — rozbrzmiewają w sercach mas pracujących całego świata, wzywając je do solidarności z narodem hiszpańskim.

Dolores Ibarruri

Łódź w 25 rocznicę śmierci Feliksa Dzierżyńskiego

Robotnicza Łódź uroczysto uczci 25 rocznicę śmierci wielkiego rewolucjonisty Feliksa Dzierżyńskiego, który działał także na terenie naszego miasta. Obecnie w zakładach pracy i instytucjach odbywają się pogadanki, na których załogi zapoznają się z życiem i działalnością

nieugiętego bojownika o sprawę zwycięstwa socjalizmu.

W środę, 18 lipca o godz. 18, odbędzie się UROCZYSTA AKADEMIA w Zakładach im. Dzierżyńskiego.

W czwartek, 19 lipca, nastąpi otwarcie WYSTAWY POŚWIECONEJ FELIKSOWI DZIERŻYŃSKIEMU w Ośrodku Szkolenia Partijnego przy ul. Traugutta 1.

W piątek 20 lipca o godz. 14 odbędzie się ODSŁONIECIE TABLICZKI PAMIĄTKOWEJ na terenie „G” Zakładów im. Stalina, gdzie Feliks Dzierżyński przemawiał do robotników, wzywając ich do walki z caratem i fabrykantami.

Amerykanie próbują udaremnić dyskusję nad sprawą wycofania wojsk interwencyjnych

Prasa koreańska o rokowaniach w Kaesongu

PEKIN (PAP). — Korespondent Agencji Nowych Chin donosi z Pchianu, że w poniedziałek odbyło się w Kaesongu czwarte posiedzenie przedstawicieli obu stron walczących w Korei, poświęcone ustaleniu warunków zawieszenia broni. Posiedzenie trwało od 9 do 12.50 czasu koreańskiego.

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi z Pchianu:

Koreańska Centralna Agencja Telegraficzna w komunikacie z 10 lipca podała, że przedstawiciele amerykańscy byli niedostatecznie przygotowani do rokowań, ponieważ do rejonu Kaesong przybył osobiste gen. Ridgway, który pośpiesznie w ciągu 15 minut przed rozpoczęciem rokowań instruiował swych przedstawicieli.

Jak wskazują dzienniki koreańskie, w toku rokowań okazało się, że strona amerykańska dąży do wyeliminowania z dyskusji sprawy wycofania wojsk poza 38 równoleżnik, wycofania wojsk zagranicznych z Korei. Wszystkie dzienniki publikują komunikat Koreańskiej Centralnej Agencji Telegraficznej, który stwierdza, że dowództwo amerykańskie próbuje udaremnić dyskusję nad sprawą wycofania wojsk obcych z Korei, dążąc do kontynuowania okupacji Korei południowej w celu przekształcenia jej w swą bazę wojenną.

Dymisja gabinetu de Gasperi'ego

RZYM (PAP). — Oficjalnie podano do wiadomości, iż premier de Gasperi postanowił wręczyć prezydentowi Einaudi dymisję całego gabinetu.

ZSRR zwycięża w trójmeczku lekkoatletycznym

MOSKWA (PAP). — W Moskwie zakończył się 16 bm. trójmecz lekkoatletyczny ZSRR — Polska — Rumunia rozgrywany w konkurencji kobiet i mężczyzn.

Spotkanie przyniosło zdecydowane zwycięstwo reprezentacji ZSRR 373,5 pkt., przed Polską 210,5 pkt.

Wykorzystać każdy kawałek ziemi

W gromadzie Słomków w pow. skierniewickim sprzęt żyta jest na ukończeniu. Jeszcze zboże stoi w mendlach, a już chłopci dokonują podorywek. Jako pierwszy przystąpił do podorywek matorolny Franciszek Wach, oświadczając, że każdy kawałek ziemi musi być wykorzystany, aby uzyskać jak najwięcej paszy dla inwentarza żywego.

Na zdjęciu: Franciszek Wach dokonuje podorywki.

2.000 ha poplonów

Niemal we wszystkich gromadach po sprzącie zboża przystąpiono do podorywek i siewu poplonów. I tak w Brójcach i Puczniewie w pow. łódzkim, Bronisławowie i Bukowcu w pow. brzezińskim oraz wielu innych gromadach chłopci siewa poplony. Do dnia 14 bm. na terenie województwa obsiano poplonami około 2000 ha.

15 lat walki ludu hiszpańskiego

W nocy z 17 na 18 lipca 1936 roku, 15 lat temu, w Laroche, miasteczku położonym w hiszpańskim Maroku, oddział Legii Cudzoziemskiej zajął centralny gmach poczty i telegrafów. 18 lipca w całym Maroku hiszpańskim oddziały Legii Cudzoziemskiej i Marokańczyków zajęły najważniejsze gmachy publiczne, a przybyli do Maroka w przebraniu Araba gen. Franco, opublikował deklarację, wzywającą armię hiszpańską do odnowienia posłuszeństwa legalnemu rządowi republikańskiemu. W Maroku do akcji przystąpiły frankistowskie plutony egzekucyjne, rozstrzelując bardziej znanych republikanów, a 2 królowie hiszpańskie oprowadzone przez frankistów, pod osłoną samolotów przysyłanych przez Mussoliniego strosowały przemysł Gibraltaru i lądowały w porcie Algeiras. Zaczęła się wojna domowa w Hiszpanii. Zaczęło się pierwsze zbrojne, poważne starcie pomiędzy siłami faszystowskimi, a siłami demokracji. Lud hiszpański stanął w obronie swego rządu republikańskiego, stanął w obronie swej ojczyzny, w obronie Republiki.

Blisko trzy lata trwała zacięta, krwawa walka, w czasie której samoloty Hitlera i Mussoliniego bombardowały miasta i wsie Hiszpanii, w czasie której dywizje Hitlera zaprawiały się pod Madrytem, Barceloną czy Walencją do późniejszej napaści na Polskę, na Francję, na Związek Radziecki. Trzy lata, w czasie których lud Hiszpanii dał dowody olbrzymiego męstwa, dowody wielkiego umiłowania wolności. Trzy lata, w czasie których praktykowana przez Francję, Anglię i popierana przez Stany Zjednoczone „polityka nieinterwencji” otwierała drzwi do Hiszpanii interwentom hitlerowskim, była parawanem, osłaniającym pomoc militarną dla hitlerowskiej marionetki, gen. Franco. Autorem tej haniebnej polityki pozbawiania agresorów i zachęcania go był ówczesny przywódca socjaldemokracji, Blum.

„Wyzwolenie Hiszpanii spod uścisku faszystowskich reakcjonistów jest nie tylko prywatną sprawą Hiszpanii, lecz — wspólną sprawą całej przodującej i postępowej ludzkości” — te słowa Józefa Stalina głęboko zapadły w serca wszystkich postępowych, wolność miłujących ludzi. U boku narodu hiszpańskiego w szeregach brygad międzynarodowych walczyły tysiące żołnierzy, którzy krwią swoją wypisywali na piekniejsze karty międzynarodowej solidarności proletariatu, walczyli Polacy, a wśród nich legendarny bo-

hater znad Ebro — gen. Walter-Swierczewski. Naród hiszpański uległ przeważającym siłom faszystów, ale nie został pokonany, nie złożył broni. Walka jego o Republikę, o wolność i demokrację trwa.

Krwawa dyktatura gen. Franco znalazła w latach powojennych nowych protektorów. Są nimi amerykańscy imperialiści, którzy zajęli opróżnione miejsce Hitlera i Mussoliniego. Franco, który jawnie pomagał Hitlerowi w czasie drugiej wojny światowej, jest dziś pupilem tych, którzy pragnęliby kontynuować dzieło Hitlera. Bronią go na forum ONZ, gdzie postępując się powołują im „większość”, odrzucają rezolucję ZSRR i Polski, wzywając do izolowania i konsekwentnego bojkotu Hiszpanii faszystowskiej, starają się wybielić zbrodniarza z Madrytu i głoszć konieczność jak najszybszej z nim współpracy politycznej i gospodarczej. Antyfaszyści hiszpańscy, przebijający poza granicami Hiszpanii, są przedmiotem prześladowań, a wielu z nich zostało przez poszczególne rządy wydanych w ręce sędziów frankistowskich.

Wielka bojowniczka o wolność narodu hiszpańskiego, Dolores Ibaruri, oceniając politykę amerykańskich imperialistów w stosunku do Hiszpanii frankistowskiej, powiedziała: „Hiszpania w rękach Franco przypomina taflę znaczonego szulerowi w imperialistycznym domu gry i o którą ubiegają się jeden po drugim krupierzy różnych narodowości”. Waszyngton w swej polityce jednoczenia wszystkich faszystowskich sił na świecie, ze-

szczególną pieczołowitością odnosi się do gen. Franco, uważając Hiszpanię frankistowską za wymarzoną bazę agresji, licząc na dywizje frankistowskie, jako na część składową armii atlantyckiej. Z rozkazu amerykańskich imperialistów Hiszpania pokrywana jest gęstą siecią lotnisk. Z rozkazu amerykańskich imperialistów około 75 proc. budżetu hiszpańskiego przeznaczają na cele wojskowe.

Walka, jaka lud hiszpański, mimo terroru, nieprzerwanie prowadzi od 15 lat, w ostatnich miesiącach przybrała na sile. Wszyscy patrioci hiszpańscy jednocząc się pod przewodem Komunistycznej Partii Hiszpanii, w demokratycznym froncie narodowym są zdecydowani nie dopuścić do zrealizowania planów Franco i jego zaatlantyckich protektorów. Potężna fala strajków, która w marcu, kwietniu i maju br. objęła setki tysięcy hiszpańskich robotników, była odpowiedzią ludu hiszpańskiego na politykę potwornej nędzy i głodu, na politykę węgania Hiszpanii do wojny, uprawianą przez amerykańskich imperialistów i frankistowskich katów. Wystąpienia ludu hiszpańskiego głęboko niepokoją zarówno gen. Franco, jak i tych, którzy swoim poparciem przedłużają żywot dyktatury frankistowskiej.

Walka narodu hiszpańskiego w bardzo poważnym stopniu utrudnia agresorom realizację ich planów. Jest to walka prowadzona w warunkach niezmienne trudnych. Budzi ona uczucia najgłębszego podziwu wśród wszystkich pokoi i wolność miłujących ludzi, których sercu bliska jest sprawa narodu hi-

szpańskiego. Myślą i sercem z bohaterami Madrytu i Barcelony, Bilbao i Walencji jest naród polski, który gorąco pragnie, by dzień wyzwolenia ludu hiszpańskiego nastąpił jak najszybciej.

Wielka narada aktywu górniczego

KATOWICE (PAP). W dniu 15 bm. odbyła się w Katowicach wielka narada aktywu partyjnego i gospodarczego przemysłu węglowego, która zgromadziła ponad 1.000 osób.

Na naradzie przeprowadzono szczegółową analizę rozwoju polskiego górnictwa w pierwszym półroczu r. bież., ustalając na podstawie doświadczeń tego okresu sposoby zapewnienia dalszego wzrostu wydajności pracy i produkcji, jakiejkolwiek wymagał tempo rozwoju naszej gospodarki narodowej.

W naradzie uczestniczyli minister górnictwa, Ryszard Nieszporek, wice-ministrowie Lesz i Szczepański, przedstawiciel KC PZPR Niedźwiedzi i sekretarz KW PZPR w Katowicach, Józef Olszewski.

Szwaczki ZPO „Wółczanka” podjęły wezwanie odzieżowców Gryłowa

Wczoraj szwaczki ZPO „Wółczanka”, pierwsze w Łodzi oddziaływały na wezwanie odzieżowców z Gryłowa, przystępując do wspól-zawodnictwa o tytuł najlepszego zespołu najwyższej jakości oraz najlepszej szwaczki.

Obszerną salę świetlicy wypełniały liczne przybyły członkowie załogi. Zebranie zagaja przewodnicząca rady zakładowej, tow. Zofia Matczak. Następnie dyrektor naczelny, tow. Romanowska omawia wyniki pracy w ostatnim okresie.

Pierwszą podejmując zobowiązanie młoda szwaczka, ZMP-ówka Helena Makowczyńska.

Głos zabiera tow. Bartochowska: Wezwanie naszych koleżanek z Gryłowa podejmujemy z radością. Cały nasz zespół postanowił przystąpić do współzawodnictwa o zaszczytny tytuł zespołu najwyższej jakości. Szybko również liczbą zobowiązań. Szwaczki Seliga, Sulikowska, Kasztelan i inne postanawiają przystąpić do współzawodnictwa o tytuł najlepszej szwaczki. Tęsamow: Nalbrzak, Frycz i inne włączają się do współzawodnictwa o tytuł zespołu najwyższej jakości. Zobowiązanie podejmuje również zespół młodzieżowy wraz z tasmową Bednarek. Każde zobowiązanie zespołowe i indywidualne witane jest owacyjnie przez załogę.

Armia ludowa Wietnamu rozbiła umocnioną pozycję wojsk francuskich

PEKIN (PAP). — Wietnamska Agencja Informacyjna donosi z południowego Wietnamu, że dnia 14 bm. oddziały armii ludowej po kilkugodzinnej walce zniszczyły całkowicie silnie umocnioną pozycję wojsk francuskich w Seo-Me na południe od Saigona.

Michał Issakowski

Bohaterska matka hiszpańska

Zgłęb niedawnej bitwy umłki.
Przeżył słońce w martwej ciemności,
— Gdzieś, gdzie? Gdzieś, droga?
Szukam ciebie nadaremnie.

Czy nie słyszysz, jak cię wołam?
Czy nie szczęście cię spotkało?
Rzeknij słowo. Twoja matka
nieś wódę ci do picia.

Córka milczy, brak jej głosu,
Nie wybiega, aby witać
matkę, i z jej rąk nie bierze
wody czystej i źródłowej.

Na palącym znoju głowę
ma jakby zasnęła twarzą.
Zacisnęła w ręku strzelbę
a piach sytki jest skrwawiony.

Potargana sukienka barwna,
rozrzucony włos warkoczowy,
a śnienie bardzo ciemne,
spoglądają nieruchomo.

Matka czy jej zamknęła,
obca słowem i rozpaczą.
Matka sama ją grzebała
w cieniu zielonego krzaka.

Na mogile usypanej
położyła kamień szary,
ale pasmo włosów córki
zachowała i jej strzelbę.

Z bronią w ręku poszła z ludem,
który bliski był jak córka,
aby wspólnie błąd faszystów,
aby razić wroga śmiercią.

Tak jej droga była wielka
sprawa i ojezista ziemia
i wspomnienie tamtej wody,
której córka nie wypila.

Szła a serce niosło boleść,
lecz też gniewem nabrzmiewało.
Serce jej płakało, ale
była zemsty pieśń głośniejsza.

Przełożył GRZEGORZ TIMOFEJEW

W jednolitym, demokratycznym froncie naród grecki przeciwstawi się polityce wojny

Wspólny program wyborczy partii komunistycznej i agrarnej

(SOFIA (PAP). — Rozgłoszenia Wolnej Grecji ogłosiła uchwalony przez Biuro Polityczne KC Komunistycznej Partii Grecji i Biuro Polityczne KC Greckiej Partii Agrarnej wspólny program wyborczy, jako podstawę dla powszechnego, demokratycznego zjednoczenia narodu greckiego. Biuro Polityczne Partii Komunistycznej i Agrarnej oświadcza: Wyśuwamy program ludowy i wyciągamy dłoń do każdego, kto wierzy w pokój, demokrację, w naród, w Grecję.

Jest tylko jedna droga do uratowania Grecji. Należy zorganizować społeczeństwo w jednej powszechnej greckiej koalicji demokratycznej.

W koalicji demokratycznej winny się znaleźć wszystkie partie i organizacje, wszyscy działacze, którzy wierzą w pokój, demokrację, w Grecję.

Naród grecki żąda natychmiastowego przeprowadzenia wolnych wyborów na zasadzie proporcjonalności.

Program wyborczy partii komunistycznej i agrarnej kończy się apelem: Wszyscy przeciwko wojnie! Wszyscy za pokojem!

Zgodnie z interesem i wolą całego narodu

KPD żąda natychmiastowego zawarcia traktatu pokojowego z Niemcami

BERLIN (PAP). — Sekretariat Zarządu Komunistycznej Partii Niemiec opublikował komunikat w związku z t. zw. „zakreśleniem stanu wojny z Niemcami” przez mocarstwa zachodnie.

Oświadczenie o zakończeniu stanu wojny z Niemcami — stwierdza Komunistyczna Partia Niemiec — potrzebne było mocarstwom zachodnim po to, aby stworzyć podstawę prawną dla odmowy podpisania traktatu pokojowego z Niemcami i aby uwiecz-

nić reżim okupacyjny w Niemczech. Mocarstwa zachodnie pragną w ten sposób odwrócić uwagę ludności Niemiec Zachodnich od istniejącej sytuacji i przygotować atmosferę psychiczną dla tworzenia zachodnio-niemieckich formacji najemnych w ramach bloku atlantyckiego.

Dla narodu niemieckiego — kontynuuje Zarząd Komunistycznej Partii Niemiec — konieczne jest natychmiastowe zawarcie traktatu pokojowego, przywrócenie jego jednemu państwowemu i wycofanie wszystkich wojsk okupacyjnych. Jedynie zawarcie traktatu pokojowego przewidującego wycofanie wszystkich wojsk okupacyjnych z Niemiec w ciągu roku może przywrócić narodowi niemieckiemu jego prawo do samookreślenia narodowego.

Pokój, demokrację i rozkwit naszego narodu mogą zapewnić jedynie zjednoczone, niezależne, demokratyczne i miłujące pokój Niemcy. Dlatego też Komunistyczna Partia Niemiec żąda:

Położenia kresu remilitaryzacji, rokowaniom Adenauera w sprawie formowania niemieckiej armii najmniejszej, położenia kresu tworzeniu zamaskowanych formacji wojskowych, odrzucenia planu Schumana, rozpoczęcia rokowań między przedstawicielami Niemiec Wschodnich i Zachodnich w sprawie przywrócenia jednemu państwu.

natychmiastowego traktatu pokojowego z Niemcami przewidującego wycofanie wszystkich wojsk okupacyjnych w ciągu 1 roku.

Faszystowski Wehrmacht — trzonem agresywnego bloku atlantyckiego

LONDYN (PAP). — Tygodnik „Observer” zamieszcza wiadomość swego waszyngtońskiego korespondenta, że na początku sierpnia Stany Zjednoczone przedłożą wysokiej komisji alianckiej w Niemczech plan włączenia niemieckich sił zbrojnych do bloku atlantyckiego.

Nowy Wehrmacht liczyć będzie z początku 150.000 żołnierzy, powoływanych na dwa lata, później 250.000, armia podzielona będzie na 6 korpusów, złożonych z dwóch dywizji każdy. Utworzony zostaje niemiecki sztab generalny i Ministerstwo Wojny, siły lotnicze będą się składały z 2.000 samolotów, w tym 600 myśliwców odrzutowych,

MOSKWA (PAP). — Agencja TASS donosi z Teheranu:

W związku z przybyciem do Teheranu specjalnego doradcy prezydenta Trumana do spraw polityki zagranicznej — Harrimana, dziennik „Journal de Teheran” podkreśla, że Harriman ma nieograniczone pełnomocnictwa i że w czasie swej wizyty w Iranie może prowadzić rokowania z rządem irańskim na temat wszystkich zagadnień ekonomicznych.

NOWY JORK (PAP). — Korespondent agencji Associated Press, wskazując na fakt, że rząd irański odrzucił orzeczenie Międzynarodowego Trybunału w Hadze oświadcza: „Być może, Stany Zjednoczone będą musiały zdecydować czy nie podjąć próby uzupełnienia składu technicznego przemysłu naftowego w Iranie i przejęcia odebranego Anglikom kierownictwa nad tym przemysłem.

Będzie to decyzja niezwyklej wagi, ponieważ ten akt wzbudzi prawdopodobnie w Anglii nastroje antyamerykańskie.”

Włóknierze łódzcy przekraczają podjęte zobowiązania

(Dokończenie ze str. 1-ej)

kroila — 140 par rokawiczek. Szwaczki ze szwalni maszynowej w liczbie 17 osób ułożyły po 10 par rokawiczek dodatkowo.

ZPB IM. OKRZEI

Kierownik przedalni odpadkowej w ZPB im. Okrzei ob. Kepiński wyremontował w myśl zobowiązania samoprzebieżnik wózkowy. Zobowiązania wykonali też Stanisław Olszewski, majster oddziału walcarki, podmaistrzy skracalni — ob. ob. Karol Sar, Zygmunt Nowicki i Jan Janiczuk.

ZJEDNOCZENIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO ZARZĄD BUDOWLANY Nr 3

Przy budowie wieżowca przy ul. Sienkiewicza Nr 9 brygada lastrykarzy (układacze posadzek) pod kierunkiem ob. Krawczyka wykonała swe zobowiązanie na 10 dni przed terminem. We współzawodnictwie indywidualnym na czoło wysuwają się ob. ob. Sadala i Szczepaniak.

ZPB IM. STALINA

Znaczna część zobowiązań powziętych przez Wykończalnię została już wykonana — pisał M. Barański. — Pomyślnie realizuje swój Czyn Lipcowy zespół tow. Nowaka, który na maglach suchych wyrobił dodatkowo 2.000 mtr. tkanin dziennie.

Dzielnice spisała się grupa portierów, która uprzątnęła gruz z terenu magazynu pakarni, zaprowadzając

tam wzorowy porządek. Realizowanie są również zobowiązania załogi technicznej, dzięki czemu uzyskamy 3.000 zł oszczędności.

Z wielkim entuzjazmem wykonuje swe zobowiązanie straż pożarna — pisał Stanisław Jaroszek. — Która postanowiła oddać do użytku beczkowóz o pojemności 7.500 litrów. Wyróżnia się szczególnie tow. Kubera i szefery straż pożarnej. Reszta strażaków widząc zapał swych towarzyszy pracy podjęła dodatkowe zobowiązanie postawić pomoc przy uprzątnięciu terenu fabrycznego i wywożeniu złomu.

ZPB IM. SZYMAŃSKIEGO

W realizacji podjętych zobowiązań na czołowe miejsce wysunęli się tkaczkowie — młodzieżowcy, pracujące na 6 krosnach — powiadają Maria Dudek — Eugenia Kantarek. Zgodnie z podjętym zobowiązaniem osłaga 107 proc. bazy, Lucyna Karasek — 103 proc. Spośród starszych pracownic — Janina Wiochyńska wykonuje 110,6 proc. Na uznanie zasługują również tkaczki pracujące systemem trójkowym, i tak trójka ob. Klimarowskiej wykonuje codziennie 120 proc. bazy.

Należy zaznaczyć, że tkaczki osiągały dobre wyniki dzięki dobremu wywiązywaniu się ze swej pracy krosnialarzy.

ZPB IM. KOCZASKIEGO

Józef Janicki melduje: — Przedzielnia, maszynownia, kotłownia, straż pożarna i przemysłowa oraz skrzynkarze wykonali na 12 dni

przed terminem podjęte zobowiązania. Na szczególne wyróżnienie przy realizacji Czynu Lipcowego zasługują przalaki: Helena Walczak, Helena Kulawczyk, Stefania Pietrzak i Leokadia Sobczyńska.

ZPB IM. REWOLUCJI 1905 ROKU

Aleksander Zieliński pisze: — Spośród prac wykonanych w ramach Czynu Lipcowego na uznanie zasługuje czyn brygady wydziału gospodarczego, która wykonała przed terminem 47 mtr. drogi betonowej. Przewodili szczególnie na tym odcinku Aleksander Plątek i Piotr Pawełek. Z energią i zapałem pracowała cała brygada pod kierownictwem tow. Myjaka.

ZAKŁADY WYTWORCZE TRANSFORMATORÓW I URZĄDZENI TERMOTECHNICZNYCH

Do dnia 16 lipca br. załoga naszych zakładów wypełniła w 85 proc. powzięte zobowiązania — co stanowi sumę około 286 tys. zł. — powiadają Eugeniusz Antosiak.

W dniu 14 bm. całkowicie zakończyła swe zobowiązanie nawijalnica silników, wykonując 20 silników ponad plan i nawijając dodatkowo 80. W oddziale tym wyróżniła się ob. Maria Bartosiak. Realizują również swe zobowiązania tow. Rybarkiewicz i Jakiel, z nawijalniami wykonując 140,5 proc. normy. Ukończyli również swe zobowiązania pracownicy kotłarni, wykonując dodatkowo 2 pokryw i przeznaczając uzyskany za nie zarobek na bu-

dowe Teatru Narodowego. W pełni wykonał jedno ze swych zobowiązań oddział kablowny, przyspieszając dostawę drutu dla nawijalni silników.

W dniu 16 bm. zrealizował swe zobowiązania dział obrabiarek. Na szczególne uznanie zasługują tow. Czapla i Kleian, wybitni przewodnicy pracy. W ramach podjętych zobowiązań ob. Górski i ob. Dunaj wykonali 2 komplety konstrukcji do transformatorów. Zrealizowali już powzięte zobowiązania montownia transformatorów, wydział ruchu, wydział gospodarczy, biuro fabrykacji i straż pożarna.

Nowy tygodnik ilustrowany „ŚWIAT“

W najbliższych dniach ukł się w sprzedaży nowy tygodnik ilustrowany „ŚWIAT”. „Świat” przynosi najważniejsze wydarzenia z Polski i całego świata w ilustracji.

„Świat” zamieszcza ilustrowane reportaże o wielkich budowlach socjalizmu.

„Świat” drukuje powieści w odcinkach i opowiadania.

W każdym numerze „Świata” recenzje teatralne i filmowe, satyra, sport, rozrywki umysłowe.

„Świat” ukazuje się w plątek każdego tygodnia w objętości 24 stron dużego formatu.

FRANCO: — Ściemnie, Stany Zjednoczone mają obecnie pełnię, że cały naród jest przeciwko mnie. Czy to nie przemawia najlepiej za ułożeniem mnie do Paktu Atlantycznego?

„Vie Nuovo”

Od ruin wojennych do wielkich budowli socjalizmu

Zbliża się siódma rocznica ogłoszenia Manifestu PKWN. Niedawno minęło 6 lat od zakończenia najstraszliwszej z wojen, a kraj nasz jak długi i szeroki opłoty rusztowania tysięcy wznoszonych budynków fabrycznych, mieszkalnych, szkolnych i szpitalnych. Przywykliśmy już do tego i uważamy to za zupełnie naturalne, a młodsi spośród nas nie wyobrażają sobie nawet, że może być inaczej. Nie mogą zrozumieć, że Polska międzywojenna nie poczyniła żadnych prawie inwestycji w przemyśle, bo podstawowe jej gałęzie nigdy nie wykorzystywały nawet istniejącej zdolności produkcyjnej i nie osiągnęły poziomu wytwórczości z r. 1913. z okresu zaborów. Młodzi z nas nie mogą zrozumieć, że przysłowiowe „polskie drogi” stanowiły synonim najgorszych dróg, że w dziesięciolecie 1921—1930 r. np. wybudowano 88 tys. dróg, przeważnie niedostępnych dla robotników mieszkających w tym samym czasie rozpadło się w gruzy prawie 144 tys. mieszkań.

Niezmiennie charakterystycznym świadectwem o roli inwestycji w gospodarce burżuazyjnej Polski jest m. in. taki szczegół. W wydawnym w r. 1928 z wielką pompą albumie „Dziesięciolecie Polski Odrodzonej”, w skróconym rzeczowym braku w ogóle słowa „inwestycje”. Nawet Rocznik Statystyczny z r.

1939 w skróconym rzeczowym nie zamieszcza tego słowa. Zaczofana, nie doinwestowana i pogrążona w chronicznym marazmie gospodarczym Polska poniosła jeszcze niesłychanie ciężkie straty wojenne. 38 proc. majątku narodowego uległo zniszczeniu. W gruzach leżało ponad 350 tys. zagrod wiejskich, ponad 162 tys. budynków w miastach, 14 tys. fabryk; stan pogłowia koni, bydła rogatego, trzody chlewnej i owiec zmalał prawie o 12 milionów sztuk; połowa urządzeń komunikacyjnych i zakładów służby zdrowia, a ponad 60 proc. szkół i instytucji naukowych oraz urzędów poczt i łączności została zdevastowanych.

Uruchomić koleje, przemysł, podnieść produkcję rolną, zorganizować służbę zdrowia i szkolnictwo można było tylko przez podjęcie wielkiego wysiłku inwestycyjnego i naterzenie wszelkich sił i środków dla celów odbudowy.

Władza ludowa pokierowała ofiarnym trudem mas pracujących nad odbudową kraju. W okresie Planu 3-letniego największy odsetek kredytów przeznaczony na odbudowę i rozbudowę przemysłu. W samym przemysle największy wysiłek poświęcony rozbudowie produkcji węgla, stali i energii elektrycznej, która stanowiła fundament wszelkiego rozwoju gospodarczego. W rolnictwie największe sumy poszły na likwidację odlogów, w budowni-

twie na budowę mieszkań robotniczych itp. Dzięki rosnącym z roku na rok nakładom inwestycyjnym w ostatnim roku planu odbudowy gospodarczej produkcja przemysłu wielkiego i średniego była już o 77 proc. większa niż w 1938 r., rolnictwa zaś odpowiednio o 19 proc. Realne płace robotnicze wzrosły przeciętnie o 7 proc. Proporcjonalnie do ilości mieszkańców liczba szkół podstawowych wzrosła o 2/3, szkół zawodowych przeszło 3-krotnie, a liczba łóżek szpitalnych prawie 2-krotnie w stosunku do r. 1938.

Te imponujące wyniki osiągnięte przez naród polski w nadzwyczaj krótkim czasie stanowią jednak dopiero podstawę wyścigu naszego dzisiejszego, dynamicznego wzrostu. Zlikwidować raz na zawsze zacofanie Polski, doścignąć najbardziej rozwinięte gospodarki kraje kapitalistyczne Europy, wzmocnić wydajność siły naszego państwa i zwiększyć udział Polski w dziele obrony pokoju, podnieść stopę życiową mas pracujących — oto historyczne zadanie naszego pokolenia, postawione przed narodem przez partię i rząd w Planie 6-letnim.

Wykonać to porywające, ambitne, przepięknie duma każdego patriotę zadanie, to znaczyło przejść od okresu odbudowy do zupełnie nowego budownictwa, nieustannie przyspieszać jego tempo, stale pot-

nać nasz wysiłek inwestycyjny. W r. b., drugim roku Planu 6-letniego na inwestycje wydajemy już prawie dwa razy więcej niż w r. 1949. Rozmach inwestycyjny będzie nadal wzrastał tak, że nakłady na budownictwo w r. 1955 wzrosną na jednego mieszkańca do poziomu przeszło 8-krotnie wyższego niż w r. 1938, a 3 razy wyższego niż w r. 1949. W ciągu całego 6-lecia przeznaczymy olbrzymie fundusze na cele produkcyjne, przede wszystkim na przemysł, głównie na przemysł produkujący środki wytwarzania. Dzięki temu będziemy mogli wyposażyć w nowoczesne środki produkcji rolnictwo oraz wszystkie inne dziedziny gospodarki narodowej.

Wyrazem szczególnej troski o człowieka pracy i dążenia do podniesienia jego poziomu życia materialnego i kulturalnego jest m. in. przy 3-krotnym wzroście globalnych nakładów inwestycyjnych 5-krotny wzrost funduszy na budowę mieszkań i 4,5-krotny wzrost nakładów na urządzenia socjalne i kulturalne. Wydatki inwestycyjne na te cele wykazują największą dynamikę rozwojową.

Nasze wielkie budownictwo realizujemy w ciężkiej walce z trudnościami, które są nieuniknione, skoro podjęliśmy wielkie dzieło przebudowy kraju i nadrobienia dziesięciolecia zacofania, skoro milion ludzi pracuje tylko dla inwestycji, skoro rolnictwo nie nadąża jeszcze za rozwojem przemysłu, skoro imperialiści usiłują stosować wobec nas blokadę gospodarczą, skoro napotykać na zalekły opór resztek klas kapitalistycznych. Ale droga do przezwyciężenia tych wszystkich trudności wiedzie właśnie poprzez przyspieszenie inwestycji. Po tej linii, wytyczonej przez partię i rząd, poszła bohaterstwa załoga budowniczych stalowni częstochowskiej, uruchomionej na 40 dni przed terminem, po tej linii poszły odważnicze fabryki kwasu siarkowego w Wiołwie, fabryki włókien sztucznych w Gorzowie, cementowni w Opolu oraz wielu innych zakładów przemysłowych, które zostaną przedterminowo oddane do użytku w VII rocznicę Manifestu PKWN.

Jednakże ani bohaterstwo pracy robotników, ani wysiłki całego narodu nie wystarczyłyby do wykonania tak gigantycznych rozmiarów inwestycji, jakie przewiduje Plan 6-letni. Istotnym czynnikiem realizacji planu inwestycyjnego jest wszechstronna pomoc Związku Radzieckiego. ZSRR dostarcza nam bowiem na warunkach kredytowych całkowitego wyposażenia ponad 10 wielkich fabryk o kluczowym znaczeniu dla całości Planu 6-letniego, udziela daleko idącej pomocy naukowo — technicznej, pomocy w zakresie projektowania, metod produkcji itp.

W oparciu o tę pomoc, pokonując liczne trudności, nie szczędząc sił i środków, czego przejawem było m. in. ogromne powodzenie Polczyki, naród buduje fundamenty silnej, zasobnej, socjalistycznej Polski, pomnaża moc obozu pokoju.

Załoga Kombinatoru Piotrkowskiego zwycięsko realizuje Czyn Lipcowy

Jest piękny, słoneczny dzień. Na czerwonych murach szybko wznoszącego się kombinatoru bawelnianego, z zapalem krzątają się zespoły zbrojarzy i murarzy. — Cześć pracy! — woła na powitanie sekretarz podstawowej organizacji partyjnej, tow. Zawiaślak. — Widzę, że niezadługo wypelnicie swe zobowiązanie lipcowe.

— Już kończymy betonowanie przedostatniej ścianki szwedowej — odpowiada znany przodownik pracy, brygadziści tow. Chaladaj.

Przodujący majster Antoni Mrówka sprawdza pierwszą próbną pracę, która wyszła z nowo zamontowanej zgrzeblarki.

— Zajrzyjcie do nas jutro — dodaje tow. Krupa, starszy wielkim zbrojarz, zwany przez załogę „dzia-dziusem”. — Będziemy wykonywać ostatni fragment przy szedach. Na porębie zmarszczkami twarzy tow. Krupa zakwita młodzieńczy rumieniec. — Przyspieszając realizację naszego zobowiązania — ciągnie dalej — przyczyniamy się do przedterminowego uruchomienia kombinatoru. Już wkrótce rozpoczniemy produkcję.

— Halo, kierowniku Michalski! — woła głośno tow. Goldyń, kierownik zespołu betonarskiego. — Czy nasz zespół od kilkunastu minut nie ma roboty. Jasiński z transportowego nie dostarczył gruzu. Tracimy na próżno czas, a przecież wlecie, że jeszcze w tym tygodniu musimy zabetonować podłogi.

— Zaraz wszystko załatwię — odpowiada Michalski. Po upływie paru chwil robotnicy transportu dowożą potrzebne ilości gruzu. Zaraz też zespół Goldyńskiego ochoczo zabiera się do roboty. Jedni układają gruz w równe zaspy, inni zabierają się do betonowania. Terminu zobowiązania muszą dotrzymać i dotrzymają!

„2.000 wrzecion uruchomimy przed terminem w dniu 21 lipca”.

Tak brzmi zobowiązanie załogi budowy Zakładów Przemysłu Bawelnianego w Piotrkowie.

— 2.000 wrzecion — oświadcza kierownik przedziału, tow. Jedynecki — uruchomimy prawdopodobnie w najbliższych dniach. Razem one na dwa miesiące wcześniej, niż przewidywał plan.

Przy pierwszych z brzegu wrzeczonych pracach kilku pomocników monterów. Jeden z nich, Wagiel, zresztą przykręca kluczem śruby. Z drugiej strony maszyny zajęty jest monter Stępień. Obaj naradzają się przez chwilę, po czym przeprowadzają próbę. Puszczają zwolna maszynę w ruch. Równiutko, prawie bezszelestnie zaczynają wprawiać wrzeciono.

— Idą, jak złoto — cieszy się Stępień. — Trzeba tylko jeszcze lepiej dopasować śruby. Jestem pewny, że nasze zobowiązanie wykonamy na kilka dni przed terminem.

Zobowiązania na cześć VII rocznicy Manifestu PKWN — Czyn Lipcowy — oto czym żyje załoga budowy kombinatoru. Panuje wśród niej radostny entuzjazm pracy. Tam, gdzie jeszcze wczoraj pracowali murarze, zbrojarze, dzisiaj monterzy już ustawiają maszyny. Wielką pomocą i skuteczną radą zawsze służy chętnie piotrkowski robotnikom ekipa radzieckich monterów. Załoga budowy kombinatoru za przykładem budowniczych huty „Częstochowa”, Wiołwa i Gorzowa pragnie wyprzedzić harmonogram o kilka miesięcy i przed ustalonym terminem rozpocząć produkcję.

Niesposób wymienić wszystkich zobowiązań lipcowych. Każde z nich przyspiesza dzień uruchomienia zakładu. Robotnicy, zatrudnieni przy montowaniu przewijarki, wykonują już ostatnie prace. Wyplenają zwycięsko swe zobowiązania brygady murarskie: Janusa (200 proc. normy), Wroneckiego (220 proc. normy), Marczewskiego (260 proc.). Zespół murarski Trajdosa podwyższył swą normę o 30 proc., osłagając 240 proc. Brygada murarska Kosiniego ukończy przed terminem budowę podstacji.

Niemalą pomocą okazuje załogę w jej wysiłkach organizacja partyjna oraz rada zakładowa. Dzięki troskliwej organizacji partyjnej w porę wyremontowano betoniarke i transporter, umożliwiając w ten sposób betoniarom i zbrojarzom pracę bez przerwy. Socjalistyczny zapal do pracy ogarnia całą bez wyjątku załogę. Każdy na swym stanowisku, każda brygada, wszystkie zespoły walczą ramię przy ramieniu o przedterminowe wykonanie zobowiązań lipcowych. Załoga wspólnym trudem wznosi wspaniały kombinator włókienniczy, gigantyczną budowlę Planu 6-letniego — dzieło socjalizmu.

Bliski jest już dzień, gdy ruszą pierwsze maszyny, przynosząc pierwsze kilogramy przędzy. Będzie to dzień wielkiego zwycięstwa budowniczych kombinatoru piotrkowskiego.

M. KORDOS

Na froncie akcji żniwnej

Zacieśnia się sojusz robotniczo-chłopski

W ciszy letniego wieczoru daleko rozchodzi się dudnienie ciągnika, pracującego na polach malorolnych i średniorolnych chłopów w gromadzie Ryków, w powiecie kutnowskim. Wzdłuż wysokiego łanu zboża obraca się równo skrzydła ciągnionej przez traktor sнопowiazalki. Szlak jej pracy znaczącej leżące na ściernisku duże, związane snopy zboża.

Pochylony nad kierownicą, Wacław Wiśniewski, traktorzysta z POM w Bedlinie, ociera dionią zroszone potem czoło.

— Jeszcze tylko ostatni raz przejedziemy po polu — woła do niego siedzący na sнопowiazalce Jan Łuczak — i zboże na moim polu będzie już skoszone.

Pole średniorolnego chłopca z gromady Ryków, Jana Łuczaka, pokryte jest związanymi snopami. Na polu jego sąsiada, Mariana Stawickiego, gdzie Wiśniewski pracował do południa, stoją już ustawione kopy zboża. Z wysokości posuwającej się po polu sнопowiazalki z zadowoleniem ogląda Łuczak swe żyto, kilkadziesiąt zajęło im zaledwie kilka godzin.

— Kiedyś, przed laty — wspomina Jan Łuczak — aby zbąć swe zboże musiałem pracować przez wiele ciężkich i żmudnych dni. I praca ta nie dawała radości. W niejednym roku tak bardzo zadłużałem się na przedwzrostku, że stojące jeszcze na polu moje zboże nie należało już właściwie do mnie, lecz do spekulantów, u których zapożyczalem się, aby wraz z rodziną nie umrzeć z głodu. Za darmo oddawałem spekulantom swój trud i znoj przy żniwach. I z każdym rokiem zadłużałem się coraz więcej. Spekulanci, jak

pijawki, pili z nas, chłopów, naszą krew i siłę. — A dziś? — oczy Łuczaka jasnieją, na twarzy wykwita mu uśmiech radości. — Zawarłem umowę z POM w Bedlinie, przyjechał traktorzysta ze sнопowiazalką i oto minęło kil-

Jan Łuczak, średniorolny chłop z gromady Ryków w gm. Kutno, dziękuje Wacławowi Wiśniewskiemu, traktorystę z POM Bedliny, za sprawne przeprowadzenie sprzętu zbiór na jego polach

ka godzin i jest już po żniwach. I czyż my, chłopcy, nie mamy być wdzięczni naszemu Państwu Ludowemu, które na każdym kroku okazuje nam swą troskę i pomoc?

Traktor Wacława Wiśniewskiego zakończył pracę na polu Łuczaka, teraz rozpocznie żniwa u innego chłopca w Rykowie. Łuczak zadowolony jest z pracy traktorzysty.

Pracował szybko i uważnie. Nie pozostawił na polu rozrzuconych i poobcinanych kłosów, nie zmarnował żadnego kłosa.

wdzięczności chłopca średniorolnego, Jana Łuczaka dla robotnika, traktorzysty, Wacława Wiśniewskiego, wyraz tej przyjaźni i tego sojuszu, który powstaje we wspólnej pracy, w walce o jedną wspólną sprawę.

Odległe to czasy. Lecz pamięć o nich nie zblakła, obraz ich nie utracił nic ze swej barwy. Jak żywy utrwalił się Feliks Dzierżyński w pamięci towarzyszy, którzy stali się z nim, którym dane było walczyć pod jego kierownictwem i u jego boku. Niby żywy, jakby dopiero wczoraj widziany obraz Feliksa Dzierżyńskiego pozostał we wspomnieniach tkacka ZPW im. Barlickiego, Franciszka Joachimaka, który spotykał się z nim kilkakrotnie.

Dom przy ul. Rzgowskiej 3, w którym przed laty mieszkał u Joachimaka Feliks Dzierżyński, pozostał do dziś takim, jakim był dawniej — zwykłą dwupiętrową kamienicą z niską bramą, z ciasnymi mieszkankami robotniczymi. Ale za to Łódź sama bardzo się zmieniła od tego czasu, kiedy to przyjeżdżał tu Feliks Dzierżyński. Wyrósł piękny, nowy dzielnicowy, co rok, co miesiąc, co tydzień ulegają przemianom ulice, domy i mieszkania. W Planie 6-letnim Łódź stanie się pięknym, nowoczesnym miastem, tak niepodobnym do dawnego miasta nędzy, gruzlicy i wyzysku.

Feliks Dzierżyński przemieszkował tylko 2 tygodnie u Joachimaka, działacza SDKPiL. Był to okres trudny, po 1905 roku, który wysunął Królestwo Kongresowe na jedną z czołowych pozycji w rewolucyjnej walce klasy robotniczej o wyzwolenie społeczne. Mieszkanie towarzysza Joachimaka służyło jako punkt łącznikowy między ogniwami partyjnymi Łodzi, Częstochowy, Piotrkowa i Kalisza. U Joachimaka Feliks Dzierżyński znalazł nie tylko schronienie, bezpieczne przed okiem carskich szpiegów, ale uzyskał możliwość trzymania ręki na pulsie sprawy rewolucyjnej w Łodzi i w innych miastach.

Właśnie w związku z przygotowywanym strajkiem powszechnym Feliks Dzierżyński przebywał dwa tygodnie u tow. Joachimaka. W ciągu tego czasu niestrudzenie prowadził pracę uświadamiającą wśród robotników łódzkich, pisał rewolucyjne odezwy, pouczał na zebraniach, w jaki sposób należy organizować strajki.

Wśród stykających się z nim członków

SDKPiL Dzierżyński znany był pod pseudonimem „Józef Chmura”. Nosił czarny, na okrągło wgnieciony kapelusz, mówił nieco ochrypłym głosem, z lekkim litewskim akcentem i często zmieniał swój zewnętrzny wygląd. To zakładał, to znów zdejmował okulary, to gołił, to znów zapuszczał brodę. Wyraz twarzy miał niemal ascetyczny, znamionujący silną wolę, budzący gorącą sympatię, bowiem przez surowość jego rysów przebiegał dobry, pogodny uśmiech człowieka, który widzi swe szczęście w walce o słuszną i szlachetną idealę.

Wobec swych towarzyszy — wspomina Franciszek Joachimak — był prosty i bezpośredni. Potrafił w niezwykle przystępny sposób tłumaczyć zasadnicze sprawy ruchu robotniczego, objaśniał cele i sposoby walki rewolucyjnej. Mówił umiarkowanie i porywająco. Przemawiał wielokrotnie na zebraniach robotniczych, na dziedzińcach fabrycznych i na wiecach. Słowa jego zawsze poruszały do walki, uświadamiały ludziom wyzysk, którego doznają od kapitalistów, budziły poczucie krzywdy i wolę walki.

Kiedy w fabryce Karola Steinerta wybuchł strajk — wspomina dalej towarzysza Joachimak — wymierzony przeciw kierownikowi fabryki, szlugaowi fabrykanta, Kleimanowi, Feliks Dzierżyński przywołał 1.800 rubli do podziału między strajkującymi. Przekazanie tych pieniędzy nastąpiło przy ul. Rzgowskiej 72,

Feliks Dzierżyński przemawia na zebraniu agitatorów partyjnych (rysunek Jana Zamojskiego)

wiał wielokrotnie na zebraniach robotniczych, na dziedzińcach fabrycznych i na wiecach. Słowa jego zawsze poruszały do walki, uświadamiały ludziom wyzysk, którego doznają od kapitalistów, budziły poczucie krzywdy i wolę walki.

Kiedy w fabryce Karola Steinerta wybuchł strajk — wspomina dalej towarzysza Joachimak — wymierzony przeciw kierownikowi fabryki, szlugaowi fabrykanta, Kleimanowi, Feliks Dzierżyński przywołał 1.800 rubli do podziału między strajkującymi. Przekazanie tych pieniędzy nastąpiło przy ul. Rzgowskiej 72,

Skrętnie zebrane ziarno pomnoży bogactwo Ludowej Ojczyzny

Żniwa już się rozpoczęły. Z pól dobiega brzęk kos, stukot żniwiarek i sнопowiazalek, dudnienie traktorów i wesołe pokrzykiwanie na konie.

W gromadzie Oraczew, gm. Wróblew w pow. sieradzkim, wre wyjąca robota przy żniwach. Chłopi zawarli umowę z SOM — Wróblew na wypożyczenie jednej sнопowiazalki i jednej żniwiarki. Maszyny rozpoczęły już pracę. Żniwiarka SOM działa bez zarzutu. Sнопowiazalka okazała się jeszcze lepszą.

Oby tylko dopisała pogoda — troszczy się Władysław Kobiela — soltys gromady Oraczew — a żniwa ukończymy w przeciągu siedmiu dni.

Chłopi gromady Oraczew starannie przygotowali się do żniw. Jeszcze na długo przed rozpoczęciem robót wszyscy zaopatrzyli się w niezbędne narzędzia. W filich GS były obfite wybory kos, „dziewięćdziesiątek” i „setek”, każdy wybrał sobie najodpowiedniejszą. Oselek też nie brakło. Wozy, wiadomo, w okresie zwózki zboża muszą być należycie doszykowane. Można to zauważyć w wozowianach: wszystkie wozy w drabinach, osie odpowiednio nasmarowane. Kosy otrzymują podwójną ilość paszy. Wskądzie ruch, gwar, nawoływania, śmiechy. Chociaż ciężka jest praca przy żniwach, to jednak przewidywanie obfitych plonów zapala radosne błyski w chłopczyńskich oczach. Bo i jakże się nie cieszyć: żyto na chłopa, pszenica chyli się pod ciężarem kłosów.

— Będzie po 20 i więcej kwintali z jednego hektara, mówi z przekonaniem Kobiela, spoglądając z lubością na swe pole. — Starczy zboża dla chłopów i dla robotników.

Chłopi gromady Oraczew zdają sobie doskonale sprawę, że piękne

urodzaje stały się możliwe na skutek ofiarnych wysiłków robotników, którzy zaopatrzyli wsię w nowożytne maszyny. Ba, przecie ci robotnicy, to mierz ich dzieł, bracia lub siostry. Oni dla nas, chłopów, uruchomili przed terminem hurt „Częstochowa”, aby było więcej traktorów, pługów, lemieszów. My — chłopcy zaopatrzyliśmy robotników w dostateczne ilości chleba i tłuszczu, aby mogli pracować jeszcze wydajniej.

W gromadzie Oraczew zaraz po żniwach rozpoczyna się omloty. Nadwyzki zboża zostaną odprzedane państwu. Nikt spośród mało i średniorolnych chłopów nie obawia się, że nie starczy mu ziarna do następnych zbiorów, albo, że będzie musiał na wiosnę kupować je na lichwiarskich warunkach u spekulanta, bądź u wiejskiego bogacza. Państwo, ustalając stałe ceny na zboże, gwarantuje chłopom nabywcę po godziwej cenie nasion selekcyjnych, soltys „przedwzrostek” — przestało być postrachem, mało i średniorolnych chłopów.

Jednak w gromadzie Oraczew są i pewne braki. Wdowa Władysława Czuprynika, posiadająca 9 ha, sama boryka się z obróbką gospodarstwa wraz z 14-letnim synem. Konia nie posiada. Gromada Oraczew zapomniała o wdowie Czuprynikaowej, nie zapewniając jej pomocy sądeckiej. Zaniebaganie to należy jak najszybciej odrobić. Czuprynikaowa musi uzyskać pomoc podczas żniw. Nie należy zapominać o żadnym arze ziemi. Skrzętnie, po gospodarstwu trzeba zebrać każde ziarno, a to pomnoży bogactwo chłopów, pomnoży bogactwo Ludowej Ojczyzny.

J. B.

Był prosty i bezpośredni

Feliks Dzierżyński przebywał w Łodzi kilkakrotnie. Przyjeżdżał tu, aby kierować rewolucyjnym ruchem łódzkiej klasy robotniczej, rozpalać zarzewie rewolucyjnego buntu, organizować strajki, wzmacniać opór przeciwko nieludziemu wyzyskowi ze strony kapitalistów — przybywał w celu budzenia i wzmacniania wśród robotników ich ideowej, proletariackiej świadomości.

Odległe to czasy. Lecz pamięć o nich nie zblakła, obraz ich nie utracił nic ze swej barwy. Jak żywy utrwalił się Feliks Dzierżyński w pamięci towarzyszy, którzy stali się z nim, którym dane było walczyć pod jego kierownictwem i u jego boku. Niby żywy, jakby dopiero wczoraj widziany obraz Feliksa Dzierżyńskiego pozostał we wspomnieniach tkacka ZPW im. Barlickiego, Franciszka Joachimaka, który spotykał się z nim kilkakrotnie.

Dom przy ul. Rzgowskiej 3, w którym przed laty mieszkał u Joachimaka Feliks Dzierżyński, pozostał do dziś takim, jakim był dawniej — zwykłą dwupiętrową kamienicą z niską bramą, z ciasnymi mieszkankami robotniczymi. Ale za to Łódź sama bardzo się zmieniła od tego czasu, kiedy to przyjeżdżał tu Feliks Dzierżyński. Wyrósł piękny, nowy dzielnicowy, co rok, co miesiąc, co tydzień ulegają przemianom ulice, domy i mieszkania. W Planie 6-letnim Łódź stanie się pięknym, nowoczesnym miastem, tak niepodobnym do dawnego miasta nędzy, gruzlicy i wyzysku.

Feliks Dzierżyński przemieszkował tylko 2 tygodnie u Joachimaka, działacza SDKPiL. Był to okres trudny, po 1905 roku, który wysunął Królestwo Kongresowe na jedną z czołowych pozycji w rewolucyjnej walce klasy robotniczej o wyzwolenie społeczne. Mieszkanie towarzysza Joachimaka służyło jako punkt łącznikowy między ogniwami partyjnymi Łodzi, Częstochowy, Piotrkowa i Kalisza. U Joachimaka Feliks Dzierżyński znalazł nie tylko schronienie, bezpieczne przed okiem carskich szpiegów, ale uzyskał możliwość trzymania ręki na pulsie sprawy rewolucyjnej w Łodzi i w innych miastach.

Właśnie w związku z przygotowywanym strajkiem powszechnym Feliks Dzierżyński przebywał dwa tygodnie u tow. Joachimaka. W ciągu tego czasu niestrudzenie prowadził pracę uświadamiającą wśród robotników łódzkich, pisał rewolucyjne odezwy, pouczał na zebraniach, w jaki sposób należy organizować strajki.

Wśród stykających się z nim członków

SDKPiL Dzierżyński znany był pod pseudonimem „Józef Chmura”. Nosił czarny, na okrągło wgnieciony kapelusz, mówił nieco ochrypłym głosem, z lekkim litewskim akcentem i często zmieniał swój zewnętrzny wygląd. To zakładał, to znów zdejmował okulary, to gołił, to znów zapuszczał brodę. Wyraz twarzy miał niemal ascetyczny, znamionujący silną wolę, budzący gorącą sympatię, bowiem przez surowość jego rysów przebiegał dobry, pogodny uśmiech człowieka, który widzi swe szczęście w walce o słuszną i szlachetną idealę.

Wobec swych towarzyszy — wspomina Franciszek Joachimak — był prosty i bezpośredni. Potrafił w niezwykle przystępny sposób tłumaczyć zasadnicze sprawy ruchu robotniczego, objaśniał cele i sposoby walki rewolucyjnej. Mówił umiarkowanie i porywająco. Przemawiał wielokrotnie na zebraniach robotniczych, na dziedzińcach fabrycznych i na wiecach. Słowa jego zawsze poruszały do walki, uświadamiały ludziom wyzysk, którego doznają od kapitalistów, budziły poczucie krzywdy i wolę walki.

Kiedy w fabryce Karola Steinerta wybuchł strajk — wspomina dalej towarzysza Joachimak — wymierzony przeciw kierownikowi fabryki, szlugaowi fabrykanta, Kleimanowi, Feliks Dzierżyński przywołał 1.800 rubli do podziału między strajkującymi. Przekazanie tych pieniędzy nastąpiło przy ul. Rzgowskiej 72,

u obywatela Kuchciała, bezpartyjnego, lecz sympatyzującego z ruchem rewolucyjnym. Dzięki pomocy pieniężnej strajk wygrał i kierownik Kleiman usunięty został ze swego stanowiska.

— Widziałem także Dzierżyńskiego na podwórzu fabryki Stolarowa, kiedy przemawiał do robotników w związku z bojkotem Dumy. I nigdy już nie zapomnę wyrazu jego twarzy, jego płomiennych słów i przenikliwych, gorących oczu. Siła słowa Dzierżyńskiego, jego oddziaływanie na nas było tak potężne, że wywarło poważny wpływ na dalszy rozwój naszej świadomości. — Każdy, z kim Dzierżyński stykał się bodaj przez krótki nawet okres czasu, hartował się rewolucyjnie.

Dzierżyński był bojowy i stanowczy.

— Jeśli fabryka jest zamknięta — mówił — i nie można dostać się do wnętrza, a przez portiernię nie chcą wpuścić robotników, należy przedrzeć się przez ogrodzenie, gdyż dostanie się do fabryki jest koniecznością. Nie może być mowy, aby gdziekolwiek nie udało się zorganizować strajku. Jeśli w czasie strajku powszechnego nie będą chciały stanąć tramwaje — objaśniał towarzyszom — należy zatrzymać jakiś tramwaj na ulicy, podeprzeć go i przewrócić. Wtedy już na pewno ruch tramwajowy zostanie wstrzymany.

Wiele wspomnień o Feliksie Dzierżyńskim zachowują ludzie, którzy mieli możliwość walczyć pod jego kierownictwem. Pamięć szczupłej postaci Dzierżyńskiego, jego przenikliwych, palających oczu, słów, którymi porywał do walki, ludzie ci przechowują jak najcenniejszy skarb, jak najpiękniejsze wspomnienie swego życia.

Kiedyś towarzysza Joachimak zapytał Feliksa Dzierżyńskiego:

— A co będzie, gdy zdobędziemy władzę?

— Gdy zdobędziemy władzę — odpowiedział Feliks Dzierżyński — nie skończy się jeszcze nasza walka. Będziemy budować socjalizm.

Z. N.

